

Mesto pripada tebi¹

To je slogan, ki se bohota na dunajskem avtobusu javnega potniškega prometa. V sebi nosi veliko več vsebine kot le povabilo k uporabi javnega potniškega prometa. Pomeni tudi, da mesto pripada vsakomur od nas, nam daje možnost, da ga uporabljamo, oziroma nas zavezuje k odgovornosti in vključenosti. Kaj to pomeni za načrtovanje in upravljanje mest, ki sta zaradi raznovrstnih in včasih nasprotujočih si želja in potreb neskončno zahtevni in odgovorni nalogi? Kolikor je ljudi v mestu, toliko je namreč različnih življenjskih zgodb in poti.

Da mesto deluje kot celota, je treba pri načrtovanju in upravljanju upoštevati vse vidike. Interdisciplinarnost strok je prvi pogoj, da to koherentnost dosežemo. Prepoznavanje potreb prebivalcev in obiskovalcev ter skupno oblikovanje dobrih rešitev za njihovo uresničevanje pa je nujen korak do mest, ki so živa in prijazna za življenje. Vključenost javnosti je že v začetni fazi prostorskega načrtovanja ključna za revitalizacijo mest, da se tudi prostori, ki ne pripadajo nikomur, spremenijo v prostore za vse.²

Spremenjene razmere so v zadnjih letih vplivale tudi na prilagoditev obnašanja v prostoru, v ospredje so postavljeni družbeni vidiki, dostopnost do zelenih površin in kakovostnih javnih storitev, medsebojna pomoč, solidarnost, potreba po družinju in srečevanju. Tudi v decembrski številki *Urbanega izziva* prevladujejo družbeni vidiki mestnih oziroma javnih odprtih prostorov, zagotavljanja njihove dostopnosti, varnosti in kakovostnega oblikovanja, da jih lahko uporabljajo in se na njih dobro počutijo različni uporabniki, ne glede na svojo etnično pripadnost, spol ali starost. S prebiranjem posameznih člankov spoznamo konkretne problematike v Istanbulu, Ljubljani, Edinburgu in Sarajevu. Upam, da vam bodo članki v tej številki v prijetno in poučno branje ter da bodo spodbudili nadaljnje raziskovanje in iskanje dobrih rešitev.

Damjana Gantar, glavna urednica

¹ Die Stadt gehört Dir. Leta 2000 nagrajena oglasna kampanja, ki je trajno izboljšala podobo podjetja Wiener Linien (<https://schuellerheise.at/die-stadt-gehört-dir/>).

² Glej članek Dine Šamič-Musemić in Nermine Zagora, objavljen v tej številki *Urbanega izziva*.